

agenda

Stagedagen Freinet Beweging Nederland

De Freinet Beweging Nederland (FBN) is een van de traditionele onderwijsvernieuingsbewegingen. Op 25 oktober en 15 november a.s. organiseert de FBN weer haar jaarlijkse stage voor belangstellenden in de pedagogie Freinet.

De stagedagen worden gelijktijdig gehouden in Drachten en Oisterwijk.

De eerste stagedag zal voornamelijk theoretisch van aard zijn, maar de dagelijkse schoolpraktijk zal breedvoerig aan de orde komen; op de tweede stagedag zal volop de mogelijkheid bestaan om onder leiding van ervaren Freinet-werkers te werken met Freinet-materiaal, zoals drukpers en limograaf.

Beide dagen zijn aan elkaar gerelateerd; de inschrijving is dus voor beide dagen. De aanmelding vindt plaats door f 17,50 over te maken naar giro 3 411 886 t.n.v. penn. Freinet Beweging Nederland, Delft, onder vermelding van: Drachten of Oisterwijk, al naar gelang de plaats waar u de stage wilt bezoeken. De betaling dient vóór 12 oktober a.s. in het bezit van de FBN te zijn. Een uitgebreid informatiepakket, waaronder de Info-1 brochure *De revolutionaire pedagogie van Célestin Freinet* zal u dan worden toegezonden.

Voor eventuele vragen kunt u terecht bij: Mevrouw Elise Oranje, tel. 015 — 566021 (na 18.00 uur).

Studiedag 'Anderstaligen in de klas'

Hebt u als leerkracht Nederlands in de lerarenopleiding ook ex-studenten die klagen dat u ze niet geleerd hebt met migrantenkinderen te werken?

En vraagt u zich af hoe u toekomstige lesgevers daarop kunt voorbereiden?

Wordt u als pedagoog in de lerarenopleiding geraadpleegd om te helpen bij de invulling van lessen hierover?

Bent u inspecteur en betrokken bij de programma-invulling van de lerarenopleiding?

Of bent u 'gewoon' geïnteresseerd in de problematiek van anderstaligen in de klas?

Noteer dan alvast het volgende in uw agenda:
Zaterdag 15 november 1986

Studiedag 'Anderstaligen in de klas'

Cultureel Centrum Berchem-Antwerpen (vlakbij Berchem-Station).

Tijdens deze studiedag zullen verschillende onderwerpen aan bod komen: taalverwerving bij migrantenkinderen, pedagogische aanpak, achtergronden, enzovoort. Maar niet alleen het wát krijgt aandacht, ook rond het 'hoe breng ik het over?' zal gewerkt worden.

De studiedag wordt georganiseerd door de Werkgroep Anderstaligen van de VON met medewerking van de VVM (Vereniging voor Vlaamse MoedertaalDidactici).

Verdere informatie volgt nog. Geïnteresseerden kunnen alvast hun naam en adres opgeven aan: VON-Werkgroep Anderstaligen, p/a Ann De Schryver, Geelhandlaan 15, B-2540 Hove, België. Zij ontvangen dan meer details op hun eigen adres.

Reflectie in moedertaalonderwijs??

Reflectie in moedertaalonderwijs!!

Op donderdag 13 november 1986 houdt de VALO-Moedertaal (Veldadviescommissie voor de Leerplanontwikkeling Moedertaal, per 1 januari 1986 opvolgster van de ACLO-M) een adviesvoorbereidende studiedag over 'Reflectie in moedertaalonderwijs' voor leraren Nederlands, werkzaam in het voortgezet onderwijs. Er is plaats voor *maximaal 60 deelnemers*. Het voorlopige programma voor de studiedag (van ± 10.30 tot ± 16.30 uur):
ochtend:

— Een korte inleiding door Jan Sturm, voorzitter van de VALO-M, waarin o.a. de studiedag over reflectie in moedertaalonderwijs

gerelateerd wordt aan adviesvoorbereidend werk van de VALO-M.

- Een voordracht door Jan Griffioen, waarin het begrip *reflectiviteit* wordt gedefinieerd en afgebakend, mede ter voorbereiding op de discussie in het middagprogramma.

middag:

- Leraren (ongeveer tien) vertellen in kleine groepen hoe zij *met reflectie* in hun klas omgaan. In het programma is ruime gelegenheid voorzien voor het stellen van vragen en discussie tussen conferentiedeelnemers en deze leraren.
- Deelnemers aan de conferentie geven hun mening over, commentaar op wat er in de voorafgaande onderdelen over reflectiviteit aan de orde is geweest, bespreken positieve en negatieve kanten van gedane voorstellen, etc., vertellen over hun ervaringen met reflectiviteit in hun lessen, formuleren wensen over dit onderwerp en brengen naar voren wat zij verder nog van belang vinden met betrekking tot *reflectiviteit*. Het is de bedoeling dit onderdeel in vier groepen te laten plaatsvinden.
- ± 16.30 uur: sluiting.

De adviesvoorbereidende studiedag 'Reflectie in moedertaalonderwijs' wordt gehouden in: Café-Restaurant-Vergadercentrum De Eenhoorn te Amersfoort, Kon. Wilhelminalaan 33. Voor meer inlichtingen over of opgave voor de bijeenkomst 'Reflectie in moedertaalonderwijs' kunt u terecht bij de VALO-M, p/a Resy Delnoy, Dr. Ariënsstraat 3, 5351 GB Berghem, tel. 04123 — 1078.

Cursussen Drama en Voorlezen en Vertellen

De lerarenopleiding D'Witte Leli organiseert op de Volkshogeschool Diependaal in Markelo lange weekends drama en weekends vertellen en voorlezen. Deze cursussen zijn bestemd voor mensen die werken in het onderwijs.

De cursus Drama A is gewijd aan geluid, beweging en videoregie en bestaat uit drie weekends. Kosten: f 170,—.

De cursus Drama B is gewijd aan het gebruik van drama bij het opzetten van een thema. Deze cursus bestaat uit twee weekends en kost f 130,—.

De cursus Voorlezen en Vertellen is bestemd voor leerkrachten die hun vaardigheid op dat gebied willen verbeteren. Er wordt gewerkt met improvisatieopdrachten, voorleesopdrach-

ten en video als observatiemiddel. Ook deze cursus bestaat uit twee weekends en kost f 130,—.

De cursussen worden in de loop van het schooljaar 1986/87 gegeven.

In het cursusgeld zijn logies en eten inbegrepen. Wie inschrijft voor meer dan één cursus krijgt korting.

Inlichtingen bij het Bureau Voortgezet Onderwijs, Herengracht 266, 1016 BV Amsterdam, tel. 020 — 225496, of bij de cursusleider Willem Mooijman, tel. 020 — 225496 of 085 — 621090.

Expressie in het onderwijs

De Stichting Lodewijk de Raet in Brussel organiseert in het najaar een tweetal expressie-cursussen:

- 1 Verhalen vertellen en spelen met jonge kinderen
Gent, 11 en 18 oktober 1986 (externaat).
- 2 'De voorstelling begint na afloop'.
Werken met kinder- en jeugdtheater-voorstellingen
Gent, 31 oktober en 1 november.
Voorstelling: Gent, 24 oktober 1986.

Inlichtingen en inschrijvingen: Stichting Lodewijk de Raet, Liedtsstraat 27-29, 1210 Brussel, tel. 02 — 2418833.

Landelijke scholierenwedstrijd 'De biomaatschappij'

Wat betekenen de nieuwe ontwikkelingen in de biowetenschappen (biologie, medische en landbouwwetenschappen) voor het dagelijks leven, nu en in de toekomst?

Op deze vraag willen de organisatoren van de wedstrijd — het Nederlands Instituut van Biologen (NIBI), de Nederlandse Vereniging voor Onderwijs in de Natuurwetenschappen (NVON) en de Stichting Bio-Wetenschappen en Maatschappij, met steun van de Regionale Onderwijscentra van de Lerarenopleidingen in Nederland — graag een antwoord hebben.

Dit antwoord kan op twee manieren door leerlingen van het voortgezet onderwijs worden gegeven:

- 1 In de vorm van een *schriftelijke produktie*.
Te denken valt aan een opstel, een scriptie, een verslag van een project of een onderzoek, een gericht-schrijvenopdracht.
- 2 In de vorm van een *beeldende produktie*.

Te denken valt aan een diaklankbeeld, een videoproduktie, een affiche, een stripverhaal, een cartoon, een schilderij of tekening, een computerprogramma, een handvaardigheidsprodukt.

Zowel individuele als groepsinzendingen zijn welkom.

Er zullen twee leeftijdscategorieën gelden:

- a 12-16-jarigen (lbo/mavo, onderbouw havo/vwo);
- b 17 jaar en ouder (bovenbouw havo/vwo en mbo).

De Regionale Onderwijscentra van de Lerarenopleidingen zullen in de loop van het cursusjaar documentatie voor dit doel ter inzage hebben liggen. In de Openbare Bibliotheken zal onder meer via een tentoonstelling aandacht aan dit onderwerp worden geschonken in het komende jaar.

Een jury onder voorzitterschap van prof. dr. A.M. Kroon zal de inzendingen beoordelen. De prijsuitreikingen zullen plaatsvinden op een landelijke manifestatie in de herfst van 1987.

Belangstellenden kunnen bellen of schrijven naar de Stichting Bio-Wetenschappen en Maatschappij, Postbus 617, 2300 AP Leiden, tel. 071 — 178750. Zij ontvangen dan een reglement van de wedstrijd en een inschrijfformulier met nadere toelichting.

Bureau Deskundigheidsbevordering Onderwijsteams opgericht

In mei 1986 is het Bureau Deskundigheidsbevordering Onderwijsteams onder leiding van J. Griffioen (didacticus) en G. Grote (agoog) opgericht. Het BDO stelt zich ten doel onderwijsteams in alle takken van onderwijs als team te informeren en te trainen op allerlei terreinen, bijvoorbeeld het functioneren in en van de medezeggenschapsraad, samenwerken op school, schoolwerkplanontwikkeling, crises in het lerarenbestaan, ordeproblemen, motivatieproblemen bij leerlingen, didactische werkvormen, etc. Het BDO heeft voor wat betreft de inhoud, de vorm en de duur van de cursussen een aanbod, maar ze worden vastgesteld in overleg met en op basis van de behoeften van schoolteams. Aldus wil het BDO aansluiten op de behoefte die in vele lerarenkorpsen leeft om zich als korps bezig te houden met bepaalde problemen op school en in de klas, waarvoor in het dagelijks schoolleven weinig tijd bestaat.

Nadere informatie kan men verkrijgen bij het Bureau Deskundigheidsbevordering Onderwijsteams, Joh. Mulderstraat 6, 9714 CW Groningen, tel. 050 — 718094.

VON-ledenvergadering

11 oktober 1986

Tijd:

van 10.30 tot 15.00 uur

Plaats:

PABO R.K. Domstadacademie, Koningsbergerstraat 9, Utrecht

10.30 — 12.30 uur: *Thematisch gedeelte*

Het bestuur heeft in samenspraak met anderen een beleidsnota opgesteld voor de komende vier jaar. Deze wil het graag met de leden bespreken en zo nodig bijstellen.

We verwachten een pittige, inhoudelijke discussie.

12.30 — 13.15 uur: *Lunch*

Als je je opgeeft bij het bureau:

Wim en Reina van Ballegooijen, Nieuwpoortslaan 141, 1815 LM Alkmaar,
tel. 072 — 121952,

dan wordt er gezorgd voor voldoende brood en drank. Bovendien ontvang je dan bijtijds de agenda van het huishoudelijk gedeelte, de concept-beleidsnota en een routebeschrijving.

13.15 — 15.00 uur: *Huishoudelijk gedeelte*

Naast de gebruikelijke punten zal er ook besloten moeten worden over nieuwe bestuursleden en een nieuwe voorzitter.

We zullen afscheid moeten nemen van Sander van Gangelen, die twee jaar als een enthousiast man voorging.

Tot twee weken voor de vergadering kunnen kandidaten zich aanmelden bij Emile Nielen (tel. 03432 — 2106) of bij Tineke Klein Beernink (tel. 080 — 226440).